

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/36/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622202781
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6622202781.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou vo veci maloletého dieťaťa: N., toho času v starostlivosti: Z. zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka L., štátny občan Slovenskej republiky a otec neuvedený, za účasti navrhovaného poručníka: Mesto Lučenec, o splnení podmienok osvojiteľnosti, pozbavenie matky výkonu rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že maloletá N. je osvojiteľná.

II. Matka L. sa pozbavuje výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej N.

III. Za poručníka maloletej N. sa ustanovuje mesto Lučenec.

IV. Poručník je oprávnený a povinný maloletú zastupovať, spravovať jej majetok a dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa maloletej poskytuje.

V. Rozhodnutie poručníka o podstatnej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa podlieha schváleniu súdom.

VI. Ustanovený poručník je povinný predkladať súdu dvakrát ročne, vždy k 30.06. a 31.12. príslušného kalendárneho roka, správu o maloletom dieťati a o nakladaní s jeho majetkom.

VII. Zrušuje sa uznesenie Okresného súdu Lučenec číslo konania 10P/36/2022-40 zo dňa 14.07.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26.08.2022.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec dňa 07.07.2022 doručil tunajšiemu súdu návrh na začatie konania o splnení podmienok osvojiteľnosti, pozbavenie matky výkonu rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka maloletej N.

1.1. V návrhu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec uviedol, že dňa 04.07.2022 ošetrojúci lekár novorodeneckého oddelenia III. Detskej kliniky SZU Všeobecnej nemocnice s poliklinikou N. telefonicky oznámila úradu, že matka L. porodila maloletú N. a uviedla, že sa dieťaťa zrieka, dáva ho na adopciu. Pracovníci úradu navštívili matku dieťaťa vo Všeobecnej nemocnici s poliklinikou Lučenec, na gynekologickom oddelení a s matkou spísali úradný záznam. Matka uviedla, že otcom dieťaťa je T.k, ktorý dieťa nechce, keď sa dozvedel o jej tehotenstve, vyhodil ju, otcovstvo k dieťaťu dobrovoľne neuzná. Je bezdomovkyňa, trvalé bydlisko má na adrese rodičov. Prichýlila ju priateľka, u ktorej bývala

počas celého tehotenstva. Maloleté deti pochádzajúce z jej predchádzajúcich vzťahov T. sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Y., ktorá starostlivosť zabezpečuje aj jej dospelému synovi C., ktorý je ešte nezaopatrený. Maloleté deti T. boli do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke zverené z dôvodu zanedbávania starostlivosti zo strany matky. Rodičia matky o jej tehotenstve nevedeli, vedeli o tom jej deti, s ktorými udržiava telefonický kontakt. Matka ďalej uviedla, že na začiatku tehotenstva užívala metamfetamín a počas celého tehotenstva fajčila. Gynekologickú poradňu navštívila mesiac pred pôrodom. Matke bolo poskytnuté odborné poradenstvo ohľadne postupu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately - vyslovenie osvojenia, sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti, predosvojiteľská starostlivosť, ako aj zistenie názoru biologickej rodiny ohľadne možného zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

1.2. Dňa 06.07.2022 sa na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec dostavila matka L., pracovníkom odovzdala rodný list dieťaťa a dobrovoľne podpísala tlačivo, vyhlásenie - privolenie na osvojenie dieťaťa.

1.3. Dňa 06.07.2022 úrad telefonicky kontaktoval starú matku Y., ktorá v telefonickom rozhovore uviedla, že spolu s manželom súhlasia s adopciou maloletého dieťaťa, výchovu novorodenca by už nezvládli. Nikto z biologickej rodiny neprejavil o dieťa záujem.

2. Dňa 13.09.2022 sa vo veci uskutočnilo súdne pojednávanie. Matka maloletého dieťaťa sa na pojednávaní nezúčastnila, predvolania na pojednávanie jej bolo doručené podľa § 111 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Podanie návrhu na začatie konania súd podľa § 116 ods. 2 CSP oznámil matke dieťaťa na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu. Súd preto postupoval podľa § 180 CSP a § 30 a 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní trval na podanom návrhu s tým, že je potrebné, aby sa maloleté dieťa čím skôr dostalo do rodiny, kde bude mať zabezpečené všetky potreby.

4. Navrhovaný poručník Mesto Lučenec na pojednávaní súhlasil s ustanovením za poručníka maloletého dieťaťa.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka a navrhovaného poručníka, prečítaním oznámenia o narodení dieťaťa na adopciu, rodného listu maloletého dieťaťa, vyhlásenia - privolenia matky na osvojenie dieťaťa zo dňa 06.07.2022, súhlasu s umiestnením dieťaťa, oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 20.07.2022, oznámenia Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica zo dňa 11.08.2022, uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/129/2022-61 zo dňa 05.09.2022 a zistil tento skutkový stav:

6. Z rodného listu maloletého dieťaťa má súd osvedčené, že maloletá N.e dieťaťom matky L. a otca neuvedeného.

7. Narodenie dieťaťa oznámilo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec novorodenecké oddelenie III. DK SZU Všeobecnej nemocnice s poliklinikou, n.o., Lučenec listom zo dňa 04.07.2022 spolu so žiadosťou o riešenie ďalšieho postupu v súvislosti s adopciou a umiestnením dieťaťa do dočasnej náhradnej starostlivosti, pretože matka, ktorá je bezdomovkyňa, neprejavila o novorodenca záujem a dáva dieťa k adopcii.

8. Z „Vyhlásenia - privolenie na osvojenie dieťaťa“ vyplýva, že matka Soňa Salajová dňa 06.07.2022 súhlasila s osvojením dieťaťa bez vzťahu k určitému osvojiteľovi.

9. Uznesením č.k. 10P/36/2022-40 zo dňa 14.07.2022, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 14.07.2022 a stalo sa právoplatným dňa 26.08.2022, Okresný súd Lučenec nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nariadil Všeobecnej nemocnici s poliklinikou n.o., III. Detská klinika SZÚ, Námestie republiky 15, 984 01 Lučenec, aby v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec odovzdala maloletú N.

10. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec oznámil dňa 20.07.2022 súdu, že maloletá bola dňa 20.07.2022 umiestnená do Z., ktoré následne oznámilo súdu, že maloletá bude v termíne od 10.08.2022 do 12.09.2022 na pobyte u žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť.

11. Okresný súd Lučenec z úradnej činnosti zistil, že na Okresnom súde Banská Bystrica je pod sp. zn. 37P/129/2022 vedené konanie o zverenie maloletého dieťaťa N.j do predosvojiteľskej starostlivosti a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Vo veci bolo dňa 05.09.2022 nariadené neodkladné opatrenie - uznesenie č.k. 37P/129/2022-61, ktorým bolo nariadené Signálu ohrozenia, o.z., L. odovzdať maloletú N. dočasne do starostlivosti navrhovateľov s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o zverenie maloletej do predosvojiteľskej starostlivosti. Neodkladné opatrenie sa stalo vykonateľným dňa 05.09.2022.

12. Podľa § 102 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

- a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo
- b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo
- c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo
- d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

13. Podľa § 102 ods. 2 zákona o rodine, osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. d) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, alebo pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany v zdravotníckom zariadení, kde sa dieťa narodilo. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

14. Podľa § 102 ods. 4 zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

15. Podľa § 38 ods. 4 zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

16. Podľa § 39 ods. 2 zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

17. Podľa § 39 ods. 4 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

18. Podľa § 56 ods. 1 zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

19. Podľa § 56 ods. 3 zákona o rodine, ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

20. Podľa § 57 ods. 3 zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

21. Podľa § 58 ods. 1 zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný

predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

22. Podľa § 58 ods. 2 zákona o rodine, správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

23. Podľa § 58 ods. 3 zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

24. Podľa § 58 ods. 4 zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

25. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že boli splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa N. a z toho dôvodu rozhodol, že je dieťa osvojiteľné, keďže matka o maloletú od jej narodenia neprejavuje záujem, maloleté dieťa po narodení ponechala v starostlivosti novorodeneckého oddelenia Všeobecnej nemocnice s poliklinikou Lučenec a na základe vlastného rozhodnutia podpísala vyhlásenia - privolenie na osvojenie dieťaťa. Neodkladným opatrením bola maloletá zverená do starostlivosti centra pre deti a rodiny, odkiaľ bolo maloleté dieťa odovzdané do dočasnej starostlivosti žiadateľov, ktorí majú záujem o zverenie dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti a z toho dôvodu si podali aj návrh na začatie konania o zverenie dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti. O maloleté dieťa nemajú záujem ani príbuzní, keď sa starí rodičia z matkinej strany vyslovili, že súhlasia s adopciou maloletého dieťaťa. Vzhľadom na skutočnosť, že starajú o ďalšie dve maloleté deti matky, výchovu novorodenca by nezvládli. Otec dieťaťa v rodnom liste nie je uvedený. Nikto iný z biologickej rodiny o dieťa neprejavil záujem.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd matku pozbavil výkonu rodičovských práv a povinností, keďže matka závažným spôsobom výkon svojich rodičovských práv a povinností dlhodobo zanedbáva, o dieťa sa od narodenia osobne nestará, nezabezpečuje mu riadnu osobnú starostlivosť, výchovu a výživu, a to s poukazom na rozhodnutia R 21/1990 a R 41/1976, keď za závažné zanedbávanie výkonu rodičovských práv sa považuje absolútne nezáujem o maloleté dieťa, najmä o jeho výchovu a výživu, dlhodobé si neplnenie rodičovských práv a povinností, neposkytnutie základných životných potrieb dieťaťu, opustenie dieťaťa a pod. Zároveň súd v súlade s § 39 ods. 2 zákona o rodine ustanovil maloletému dieťaťu poručníka Mesto Lučenec, ktoré s ustanovením za poručníka súhlasilo.

27. Súd tiež zrušil nariadené neodkladné opatrenie č.k. 10P/36/2022-40 zo dňa 14.07.2022 v zmysle § 363 CMP, pretože nariadením neodkladného opatrenia Okresného súdu Banská Bystrica 37P/129/2022-61 zo dňa 05.09.2022, ktorým bolo maloleté dieťa dočasne zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľov (žiadateľov o predosvojiteľskú starostlivosť), odpadol dôvod, pre ktorý bolo neodkladné opatrenie nariadené a toto stratilo svoj význam.

28. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.